

SETMANARI CASTELLARENÇ

ANY III :: NUM. 138
Castellar del Vallès - 11 octubre 1935

Redacció, Administració i Impremta:
Puig de la Creu, 3

Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

L'evolució de l'escola i els anhels de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Són ja molt llunyans els temps que l'escola catalana es distingia sobretot pel seu contingut ideològic. Aquest era aleshores l'eix fonamental, i gairebé tota l'activitat de l'escola girava entorn seu. Però l'Escola catalana ha evolucionat, i sense perdre el seu ideari ha esdevingut escola d'avançada, escola sensible a tota mena d'innovacions pedagògiques.

Això cal dir-ho moltes vegades perquè encara hi han molts pares que tenen de l'Escola catalana un concepte ben allunyat de la realitat actual. Algunes de les nostres escoles d'ara es poden posar al costat d'aquelles institucions que en altres països han obtingut un renom internacional i que influeixen en l'ambient pedagògic nacional. I tant els locals, com el material, com l'ensenyament i la seva metodització admeten la comparança amb les millors escoles de l'estranger.

Potser n'hi ha alguna que no reuneix totes les condicions que voldríem per a una escola catalana; però no deixa de treballar per tal d'obtenir-les. I els mestres i els pares i la Protectora posen el seu màxim esforç perquè cada escola nostra esdevingui la millor escola del poble, la millor escola de districte.

Aquest millorament constant és perquè les nostres escoles mantenen el seu ideal. I aquest ideal que senten i viuen profundament fa impossible el seu encarcament, la seva fossilització. Una escola nostra no pot esdevenir mai, però, d'un sistema d'escampar amb més o menys èxit uns determinats coneixements; una escola nostra mai no pot creure que ja ha assolit la perfecció; cal que visqui sempre amb el daler d'assolir-la.

Tots els pares haurien de pensar que una escola catalana d'avui dona un ensenyament complet als seus fills i que ultra això els desvetlla un entusiasme, un sentit ideal de les coses que més tard han d'influir en la vida del futur ciutadà.

I aquest sentit ideal influirà també en el caràcter de les futures generacions, la qual cosa és molt important per a la col·lectivitat; tant important, que la manca de caràcter és una de les més fortes dificultats que ofereix l'assoliment dels nostres ideals polítics.

Per això, i per a que arribi el dia en que cap localitat de Catalunya estigui mancada de la seva escola catalana, és pel que l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, fa insistent la seva demanda de nous socis, per a poder comptar amb els cabals indispensables per a poder portar a terme tan bell ideal.

dona». I Alfred de Musset, parlant de literatura manifestava que «les dones feien els poetes». Mentre que en Marcel Junca, pregunta: «Quin és el poeta que no ha consagrat el seu culte a una dona? Si Dante tingué una Beatriu; Petrarca, una Laura; Espronceda, aquella Teresa a la qual cantava: «Encar miro aquells ulls—que van robar dels cels tot el seu blau».

I també en l'escala de la pintura, podríem analitzar perquè Murillo va pintar una Verge. I per què Rafael de Urbino no podia donar una pinzellada sense tenir al davant seu la Fornarina. I com fou que Leonard de Vinci immortalitzés la seva estimada Lisa de Berardini, coneguda per la «Gioconda». Però endebades seria cercar una solució que no fos l'amor.

Ben segur que per això, encara hi hauria qui voldria preguntar-me: Però, què és amor? I aquí com a punt final deixo pas a que parli el meu autor preferit, que diu: Amor és art, poesia, bellesa, alegria, dolor... tot, tot és l'amor. És la palanca que demanava un dia Arquímedes per a moure el món; és l'ànima d'aquest món que lluita, que viu per l'amor... i que, per l'amor, es mort.

MARCEL JUNCA

Per a un moviment turístic català

L'assistència a l'Assemblea convocada per l'Honorable President-Governador al Palau de la Generalitat per a exposar i aprovar el pla general d'organització turística de Catalunya, ens ha fet abordar un tema que fa temps ens interessava i volíem exposar, encara que fos d'una manera vaga i unilateral.

Més que els Estatuts de la «Touring Associació de Catalunya» i la composició de la Junta Superior de Turisme, aprovats en l'Assemblea suara celebrada, hem cregut sempre—com remarcava molt encertadament el senyor Vallès i Pujals—, que interessava a l'incipient turisme català, aquella compenetració espiritual dels propis catalans amb el problema turístic.

Cal, al marge de totes les institucions, velles o noves, crear entre nosaltres, primers interessats en l'assumpte, aquell ambient necessari per tal que aquelles institucions adquireixin una vida ubèrrima que sol tostamps caracteritzar la inter-

GLOSSARI

I si avui glossés un tema de gran envergadura? Un tema d'aquells candents que es solen anomenar jugar amb foc. Què us en sembla?

Ja conec que malicieu..., i no hi ha motiu. Perquè, com volen que detestant les guerres com detesto us parli del conflicte Italo-Abissini o d'Etiopia?

Essent un enamorat com sóc, és més just que us parli de l'amor, per amor, d'una dona i per una dona. I creieu que sobre aquest tema s'hi podrien escriure llibres i més llibres o, més ben dit, que s'han escrit, s'hi escriuen i s'hi escriuran. I tenint en compte que si uns hi escriuen amb la ploma, altres ho descriuen amb la vida.

Sempre, com a eix i com a matèria primordial, ha d'haver-hi l'amor..., ha d'haver-hi una dona.

Perquè, diu un autor: «Una història sense una dona és el mateix que un cos sense ànima». I què és el que no es fa per amor? Què no es fa per una dona?

El mateix Napoleó si no hagués estat tan enamorat de Josefina, ben segur que altre final haurien tingut les seves gestes guerres. Igual Nelson, l'heroi almirant, que per Lady Hamilton va sostenir garri-dament els seus ànims bèl·lics. I si Riche-lieu—diu un escriptor—no hagués estat un gran aimador, indubtablement les seves admirables facultats d'estadista s'haurien vist ràpidament eclipsades.

Ricard Castillo, deia: «...res tan formós com les flors ni tan agradable com la

pretació fidel d'una necessitat nacional i la identificació del sentir d'un poble.

I diem això, perquè—com també es remarcava en la susdita Assemblea—els catalans som, en general, els qui proporcionalment tenim menys coneixement de la nostra terra i, amb ella, tot el vast i inapreciable tresor turístic en tots els més apreciats ordres d'aquest.

Interessa intensificar aquest moviment turístic iniciat oficialment en l'Assemblea celebrada, per tal d'adquirir, en l'ordre espiritual, aquell fervor patriòtic—tan oblidat a hores d'ara!—, que s'inflama i s'esten amb el contacte, amb el coneixement i amb l'apreci de totes i cadascuna de les nostres valors pàtries que resten en aquestes hores en la penombra i en l'oblit. Interessa encara, en l'ordre moral, perquè l'obra turística, dintre totes les perspectives, anhels i cobejances, és una obra cent per cent pacífica; perquè turisme vol dir sojorn fora de casa, esplai i contemplació més o menys especulativa; circumstàncies aquestes que són impossibles en un país desorganitzat, barroer i caòtic.

Catalunya té una déu turística imponderable. Aquesta deu turística, per vergonya nostra, en lloc de revelar-la nosaltres als de fora, ens l'han revelat els de fora a nosaltres. Vergonya, pels fills d'aquesta terra que freturem de viatges exòtics o que els raalitzem deixant en l'oblit les meravelles del sol patern! Vergonya, pels qui, àvids de ciència apassionada segueixen i ressegueixen a hores d'ara cartografies africanes sense haver après de cor les rutes ignotes de la nostra pàtria!

Cal intensificar d'una vegada el coneixement dels nostres valors i llur apreci. Cal prodigar aquests coneixements, i per amor a la nostra terra esdevenir uns conscients i eficients col·laboradors de l'obra turística de Catalunya!

Tothom deu i pot col·laborar a aquesta tasca eminentment i estrictament patriòtica del foment del turisme a casa nostra. Un bon col·laborador ho serà aquell que faci els possibles per a fer perdurar, si ja no millorar, els valors del nostre llenguatge (conservant àdhuc la variada dialèctica de certes comarques), el nostre patrimoni històric, arqueològic, monumental; i ho serà aquell qui vetlli per la conservació íntegra i estètica dels nostres bells paratges.

Per a crear o per a refer aquest esperit patriòtic, cal que tothom, fins el més allunyat—home representatiu o no—, esdevingui un gelós vetllador de les característiques més íntimes del seu terrer. Cal que sàpiga apreciar en son just i infinit valor els seus costums,—a voltes befalls o adulterats per la ignorància o la intem-

REPORTATGE

Divagacions

Una d'aquestes nits, passejava amb un amic d'infantesa; un d'aquests amics amb el qual no es perd el contacte a través dels temps i de les evolucions que dona la vida. La continuïtat d'una amistat vella, gairebé crònica, fa que les nostres converses quotidianes, prenguin els aspectes més variats. La d'aquell vespre—cosa estranya—va caure sobre periodisme. No és costum parlar-ne gaire entre ell i jo d'aquest tema, puix l'amic no té cap admiració ni simpatia per la literatura periodística del ruralisme. El poc temps que dedica a la lectura el dedica a la premsa gran. Allí hi troba il·lustració i dogma. Del d'aquí no en vol saber res. Pensa que els escriptors que pugui tenir frec a frec de roba, donant tombs per la plaça o ben a la vora, arrepatat, prop de la taula de cafè, no han de solucionar gran cosa. És com certa senyoreta que va dir que no anava a les representacions d'aficionats al teatre, perquè abans de la funció, els veia pel carrer cada dia i no poden donar-li la sensació damunt de les taules, de què aquell que ha vist amb mànegues de camisa o sense corbata, pugui fer de fill de papà milionari o pugui fer la cort, amb abrandonament, a la dameta jove, com un astre de la pantalla.

Vulguis no vulguis, no vaig poder esquivar la conversa i vàrem descabdellar la pilota, caminant Passeig avall, fins arribar als Pedrissos i convidant la calma en aquella hora, ens vàrem asseure i després d'encendre una cigarreta bo i desprenent una glopada de fum precedida d'una profunda aspiració d'alè, el meu amic, en síntesi, va dir-me tot convençut:

—No sé com podreu perdre el temps.

perància de les colònies estivals, plaga del nostre segle—la seva llengua, àdhuc la seva indumentària, i tantes i tantes coses que es van perdent per un estult esperit modernista i mixtificador. Quina pena m'ha causat, aquest estiu, el contemplar en un poble d'alta muntanya, unes noies lluint una «toilette» i efectuant una «tenue» molt cinematogràfica, dalt d'uns rucs carregats de «pitxells» camí de la font secular!

El dia que als afectats se'ns desvetlli el sentit del ridícol, que coincidirà segurament amb l'apreci a les valors tradicionals de la terra, haurem donat un gran pas en el nivell de cultura a que aspira molta part del nostre país i que creiem imprescindible per al dilatament dels horitzons turístics de Catalunya.

JAUME CASTELLVÍ

La veritat, no m'ho explico! No comprens que no arregleu mai res i que les vostres suggerències ni es compten ni es sospesen? No feu més que perdre el temps llas-timosament i el pitjor, és que malgasteu el paper i la tinta.

Em va semblar que exagerava un xic, així i tot, no vaig poder menys que somriure. El qui em parlava, té una gran afició a fer solitaris. En sap fer de set o vuit maneres. El temps que hi esmerça és, almenys, tan balder com el que s'inverteix en escriure un article. Ell només admet les gacetilles dels casaments i dels que se'n van a fer una passejada per fora. S'admira de què hi hagi qui mulli quantilles, tasca que li apar més feixuga que pouar amb una bomba. En canvi, jo que li veig estirar una carta darrera d'altra i passar-se la mà pel front rumiant llur col·locació i passar-la de muntet a muntet, i mirant frenètic d'ací d'allà, em sembla que veig la venerable figura de Job, amb tota la disbauxa de paciència.

Ell no sap que si dona satisfacció treure el solitari per la real, també és una delícia inefable esborrar una paraula i posar-ne una altra, fins que donant l'escriptura per acabada, un hom es creu que ha plasmat damunt del paper, aquell pensament lluminós que ha tingut, encara que el pensament sigui més tenebrós que una mina.

El periodista d'afició que pren l'escriure com un esplai, a la manera de solitari, amb la resignació de «Donya Irene» de La Intel·lectual—discutidíssima comèdia de Rusiñol—que es féu el resum, al fundar la revista *La Dona* que si no tenia lectors, es llegiria ella mateixa els articles, aquests periodistes, no faran estralls. El qui aspiri a campió de *tutti havaner* haurà de disputar la basa, però potser que no trobi jugador. Però amics meus! si n'hi ha que se senten gladiadors i volen sentar plaça de vencedors, atats per la plaie de glòria, al provocar combats amb la pluma estilogràfica ben afilada, s'exposen a tenir revessos. Decididament, m'inclino pel parer de «Donya Irene». No obstant, comprenc que si a un hom li donen una «burxada» d'estilogràfica—una d'aquelles burxades que treuen sang—si en té una altra a la mà i sap jugar l'eina, trobo justificadíssim que no se senti escollit bíblic, per a parar l'altre costat, esperant una nova llançada...

S. N.

L'anunci és el mitjà més eficaç per a divulgar tota classe de productes, ell és l'únic que forçosament ha de fer augmentar considerablement les vostres vendes.

LES LLETRES

PRELUDIS TARDORALS

I

PRIMER TEMPS

Núvol precís del matí
—blau sobre un fons gris de perla—
marca son pas pel camí
sense una esberla;
com un mantell cristal·lí
—franja ondulada—
que és un teixit nou i fi
sobre una taula parada.

SEGON TEMPS

Sense nosa i frissament,
joc de festa i picardia;
ara gris al frec del vent,
ara blau al punt de dia.
Surt el sol més agençat,
—coure vell, ala brunyida.—
Tot el núvol s'ha esberlat.
Pas a pas, el convidat
riu que riu. La joia és vida.

II

L'EXILI SUCCESSIU

El silenci del setembre
en aquest matí brillant,
posa un nou accent, dolçissim,
al raig plàcid de la font.
L'aigua clara, intermitenta,
fa un soroll tremoladís,
i s'escorre entre les pedres
com un plany que ve de lluny.
Terra endins, com una fibra
que tortura dia i nit,
llangorosa del seu òbol,
les entranyes va enardint.

I s'emporta, en visió cauta,
de tan clar que és el seu raig,
tot el cel amb núvols rosa
i el paisatge estilitzat.

Al bassol, l'aigua despesa,
remoreja dolçament;
i és llavors, cel i paisatge
el que fuig i llança un plany.

III

LA NORMAL DIVISA

Aquell blau de l'horitzó
que es replega sobre els arbres,
fa del puig un cobricell
que abassega la mirada.

Blau i verd pel carener
traspasat per una ratlla,
més confosa cap amunt
com més alta s'afiança,
provocant la comunió
d'una llum i una distància.

Núvols rosa del matí
que ara avancen i ara acalen,
pels camins inassolits
determinen el guiatge;
ruta magna sense fi,
generosa temperança
que promou l'íntim desig
d'una pau inacabada.

Aire nou; i el firmament
s'aclareix a banda i banda.

Pel silenci i per la llum
tot el puig se n'embriaga.

Part de dalt, serenitat;
part de baix, exuberància.

J. VIVES I BORRELL

La Miranda de Cusidó, 1935.

Fernández, Salvador Busqueta i Joan Oliveras.

Davanters: Josep Fernández, Josep Carreras, Ramon Gasulla, Josep Rius, Vicens Montfort i Domènec Torrents:

Aquests jugadors són els actualment fixats a la Federació Amateur.

Aquest any el Campionat Amateur de Catalunya grup Vallès A, serà format per C. E. Sabadell (amateur), Nacional (Sabadell), Ripolllet F. C., Montcada F. C., Castellar F. C. i U. E. La Llagosta o Llagostenca.

Diumenge, dia 13, comença el Campionat, amb els següents partits:

Nacional - Sabadell

Castellar - Llagostenca

Montcada - Ripolllet

Aquests partits es jugaran en el camp anomenat en primer lloc i començaran a les 3'30 de la tarda; així, doncs, diumenge vinent veurem el «novel» equip U. E. La Llagosta, rival del nostre conegut Català, que segons referències posseeix un gran conjunt, en aquest partit farà el seu debut com a club de la Federació Amateur.

NOTI-SPORT

NOTICIARI

ACCIDENT

Dimecres a la tarda el veí Marc Borrell Comas, treballant en la neteja d'un xaragai d'una vinya que posseeix en el lloc conegut per «Costa de Caravall», va tenir la dissort de relliscar i caure a baix de l'esmentat xaragai, fracturant-se una cuixa. Un seu nebot que treballava amb ell portà tot seguit la nova a casa seva i alguns familiars i amics es traslladaren amb un cotxe al lloc del fet, essent traslladat l'accidentat amb tota precaució al seu domicili.

Bo i lamentant-nos de l'accident desitgem a l'amic Borrell, un prompte restabliment.

CONFERENCIA CULTURAL

Degudament autoritzats ens assabentem que per la Directiva de l'«Associació d'Amics de les Escoles Grup Emili Carles Toldrà», hi ha el projecte d'organitzar una conferència cultural en la que hi prendran part destacats elements forasters i algun dels senyors mestres de les esmentades Escoles.

Si bé encara no pot precisar-se la data de la celebració de l'acte, aquest serà dintre breu termini i per mitjà d'aquest periòdic i fulls que oportunament seran repartits, ja es donarà a conèixer.

●● ESPORTIVES ●●

FUTBOL

CASTELLAR F. C. —3—

SALUD (Badalona) —4—

Un altre partit admirat en família, puix érem ben comptats els que malgrat la pluja i l'hora avançada del matx, férem acte de presència. El Salud, sabé guanyar en bona lluita, imposant al segon temps un ràpid joc de «pases» curts que desconcertà al Castellar; així i la deficient actuació del trio defensiu, del qual sols Vives, tingué moments inspirats, foren causa d'una derrota que no creïem probable

després de l'avantatge de dos gols presa a l'iniciar el partit. Els gols foren marcats per Gasulla, (2) i Montserrat, pel Castellar i Sánchez, (3) i l'extrem dret, pel Salud.

La Penya Busqueta, no pogué jugar a Matadepera, degut a la pluja que durant tota la tarda caigué sobre la dita població.

El quadre de jugadors del Castellar, per la present temporada, és:

Porters: Ramon Piñot i Vicens Simó.

Defenses: Pere Serra, Lluís Vives i Miquel Masagué.

Mitjos: Miquel Montserrat, Manuel

PER TOTS SANTS... TEATRE

En la pròxima representació de l'obra *Marianela*, que l'Esbart Teatral de l'Ateneu Castellarenc està portant a terme amb tota activitat i mirament, quasi es pot donar com a segur la cooperació de la dama jove Elvira Coma i l'actriu de caràcter senyora Carnicero, actrius totes elles ben conegudes per cert del nostre públic, i que són una prova més del nou èxit que forçosament han d'assolir els nostres amateurs artistes teatrals.

Com sigui que l'esmentada representació s'efectuarà a la tarda de la festivitat de Tots Sants, l'elenc de l'Ateneu, ha cregut amb tot el bon intent presentar com a peça un «Don Juan Tenorio», amb motiu de la diada.

No cal dir com esperem i així serà que que l'esforç de l'Esbart, es vegi sobradament correspost i que l'aplaudiment sigui el premi pel seu abnegat treball, amb el qual dignifiquen el nostre teatre.

EL SORTEIG DE RECLUTES

El resultat del sorteig de minyons de la lleva d'enguany (Servei ordinari) efectuat per la Caixa de Recluta de Barcelona, Circumscripció número 26, el dia 6 del mes que som i que es troba fixat en el tauler d'edictes de l'Ajuntament, és com segueix:

Africa primera crida: Ramon Bordó Rovira i Carles Busqueta Masanet.

Africa segona crida: Sixte Canadell Rusiñol i Joaquim Capdevila Vila.

Península primera crida: Camil Clermont Barrés, Francesc Fontanet Planas, Marcel·lí Gili Munt Joan Homet Truyols.

Península segona crida: Domènec Llinars Umbert, Joan Miralles Ossul i Joan Munt Girbau.

Cupus instrucció: Maties Rius Farnés Florenci Sanesteban Canals, Joan Serrats Ribetallada, Vicens Simon Hernández, Isidre Trullàs Clapés, Vicens Vilà Lòpez, Francesc Vilaclara Pou, Salvador Ventura Vives, Lluís Vives Pujol, Joan Alsina Nadal, Antoni Asensi Fernández i Francesc Vila Ossul.

Ço que publiquem per a creure-ho de general interès, fent constar que el resultat és bastant satisfactori tota vegada que és més crescut el nombre dels del cupus d'instrucció.

DEMA ES FESTA

Amb motiu de la «Fiesta de la Raza» demà permanexeran vacants les dependències municipals així com també les Escoles.

EL TEMPS

Després de les passades tamborinades tornem a gaudir d'un temps esplèndid,

amb tot i això la temperatura ha baixat considerablement.

NAIXEMENTS

Dia 2.—Elvira Gálvez Puigdomènech, filla de Francesc i Maria.

Dia 9.—Pere Puigdomènech Torras, fill de Lluís i Maria.

Trinitat Díaz Vilar, filla de Dionís i Lluïsa.

La nostra més sincera enhorabona als novells pares i respectives famílies

FARMACIA de torn per a diumenge, Major, 16

ESTANC de torn per a diumenge, Plaça Mestre Gelonch, 10

Per a portes, Mobles i Funerària, recordeu sempre la FUSTERIA de

Bartomeu Gelis - Centre 12

AGRUPACIÓ ESPORTIVA DIUMENGE, DIA 13 D'OCTUBRE DE 1935
Castellar F. C. TARDA A LES 3'15

Primer partit de Campionat de Catalunya
entre els potents primers equips

U. E. Llagostenca
Castellar F. C.

EQUIP: Piñot Serra Vives
Oliveras Fernández I Busqueta I [fort
Fernández Montserrat Gasulla Carreras Mont-
Suplents: Simó i Torrents

▼▼ ESPECTACLES ▼▼

CINE SONOR ATENEU

Dissabte, nit - Diumenge, tarda i nit

NOTICIARI «PARAMOUNT»

AMO A ESTE HOMBRE per Edmund Lowe, Nancy Carroll, Robert Armstrong i Lew Cody.

PASO A LA JUVENTUD per Jan Kiepura i Martha Eggerth.

La varietat: BESO MISTERIOSO.

EXCELSIOR CINEMA

Dissabte, nit i diumenge, tarda i nit

LA MÁSCARA DE FU-MAECHÚ per Boris Karloff, Lewis Stone, Myrna Loy, Karen Morley i Jean Hersholt.

ESCÁNDALOS ROMANOS per Eddie Cantor, Ruth Etting, Gloria Stuart i David Manners.

METIÉNDOLOS EN CINTURA còmica

oooooooooooooooooooo
FIERRO

el calçat més econòmic

Calçat de la màxima durada

Calçat que reuneix totes les condicions:
Apropiat per a peus delicats; el millor auxiliar pels dies de pluja i pels llocs de grans humitats.

Lloc de venda:

Sabateria a càl Rovira
Carrer Caldes, 6

RIBERA, impressor

Puig de la Creu, 3 :: Telèfon 17 :: Castellar del Vallès

TOTA CLASSE DE TREBALLS GRAFICS
RELLIGACIONS
EFECTES D'ESCRITORI
MATERIAL ESCOLAR